

"การรักษาราชการแทน" กับ "การรักษาการในตำแหน่ง"

นำเสนอเมื่อ : 14 พ.ค. 2552

มีผู้ถามปัญหาเกี่ยวกับการใช้คำว่า "การรักษาราชการแทน" กับคำว่า "การรักษาการในตำแหน่ง" ว่ามีที่ไ้แตกต่างกันอย่างไรเป็นจำนวนมาก ใน โอกาสนี้จึงขอใช้สถานี ก.ค.ศ.ชี้แจงให้เข้าใจโดยทั่วกัน

คำว่า "การรักษาราชการแทน"
เป็นถ้อยคำที่ใช้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในหมวด ๕ ตั้งแต่มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๔ โดยบทบัญญัติในมาตราต่างๆ
ดังกล่าวได้กล่าวถึงกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้
กฎหมายได้กำหนดให้มีตำแหน่งใดบางตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นผู้รักษาราชการแทนในกรณีดังกล่าวนั้นได้
เริ่มตั้งแต่ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ(มาตรา ๔๘)
ไปจนถึงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา(ตามมาตรา ๕๔) ส่วนคำว่า "รักษาการในตำแหน่ง"
เป็นถ้อยคำที่ใช้ในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
ได้กล่าวถึงกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดว่างลง
หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ก็ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓
สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไป "รักษาการในตำแหน่ง" นั้นได้ ปัญหาว่า เมื่อใดจะใช้คำว่า
"รักษาราชการแทน" หรือ "รักษาการในตำแหน่ง" ถ้าดูในบทบัญญัติมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้ถ้อยคำความตอนต้นว่า
"ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ..." โดยนัยดังกล่าวก็คือ
ต้องไปดูกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการก่อนว่า ตำแหน่งใดบางที่กฎหมายกำหนดให้
"รักษาราชการแทน" ได้ เช่น กรณีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้
กฎหมายกำหนดให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้รักษาราชการแทน
แต่ถ้าไม่มีตำแหน่งใดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการกำหนดไว้ เช่น
กรณีตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้
ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้กำหนดให้มีการรักษา
ราชการแทนในตำแหน่งนี้ไว้ กรณีนี้ก็ต้องใช้ "รักษาการในตำแหน่ง" ตามมาตรา ๖๘
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้น...
..... เอกศักดิ์ คงตระกูล
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะดานกฎหมาย สำนักงาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ: พิชญ์สิทธิ์/ข่าว